

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY

Zasady oceniania osiągnięć uczniów.

Sprawdzanie efektów nauczania odbywa się systematycznie w zróżnicowanej formie ustnej i pisemnej . Bardzo istotny jest aktywny udział uczniów w zajęciach , który może być odpowiednio premiowany. Trzy plusy zamieniane są na ocenę bardzo dobrą, trzy minusy na ocenę niedostateczną.

Ocenie bieżącej podlegają:

- prace pisemne (sprawdziany , kartkówki),
- odpowiedzi ustne ,
- prace domowe (--- =1;+++ =5) ;brak zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń lub pracy domowej należy zgłaszać na początku lekcji,
- praca na lekcji, praca w grupach,
- aktywność,
- prace długoterminowe(gromadzenie okazów, zielników , plansz, pomocy do lekcji),
- przygotowanie do lekcji,
- zeszyt ćwiczeń (uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia notatki w zeszycie ćwiczeń i zeszycie przedmiotowym),
- prace nieobowiązkowe będące samodzielną uczniowską propozycją poszerzenia wiadomości i umiejętności, osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, umiejętności praktyczne np. posługiwanie się mikroskopem, kompasem, planem ,mapą.

Sposoby sprawdzania , oceniania

Sprawdziany– obejmują partię materiału z jednego działu.

Zapowiedziane są , co najmniej na tydzień przed planowanym terminem . Jego termin ustala nauczyciel wraz z uczniami i zapisuje w dzienniku lekcyjnym , uczniowie notują go w zeszycie przedmiotowym .

Sprawdzian jest obowiązkowy . Wszystkie sprawdziany są sprawdzone i omówione w ciągu dwóch tygodni .

W przypadku, gdy uczeń jest nieobecny podczas pisania sprawdzianu, musi go napisać w ciągu dwóch tygodni od przyjscia do szkoły w ustalonym wspólnie z nauczycielem terminie. Jeśli nie podejdzie do napisania w umówionym terminie sprawdzianu, wówczas będzie miał wpisaną ocenę niedostateczną.

W wypadku otrzymania oceny niedostatecznej lub dopuszczającej ze sprawdzianu, uczeń ma prawo poprawić go w terminie ustalonym z nauczycielem. Poprawie nie podlegają oceny niedostateczne otrzymane przez ucznia, który w czasie pisania korzystał z niedozwolonej pomocy.

Sprawdziany krótkie (kartkówki) – obejmują zakres wiadomości i umiejętności z max. trzech ostatnich lekcji. Uczniowie piszą je około 10-15 minut; nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela.

Kartkówki mogą być również z krótkiej partii materiału, która sprawiała uczniom trudności, muszą być jednak wcześniej zapowiedziane z jakiej części materiału będą pisali. Kartkówki te mogą mieć charakter krzyżówek, rebusów bądź pytań.

Odpowiedzi ustne - obejmują tematy z trzech ostatnich lekcji.

Dopuszcza się możliwość krótkich odpowiedzi (1 pyt.). Odpowiedź poprawna „+”, odpowiedź niepoprawna „-„. Trzy plusy – ocena bdb . ,trzy minusy – ocena ndst..

Na ocenę mają wpływ: samodzielność odpowiedzi, znajomość zagadnienia, kultura języka, posługiwanie się terminologią przyrodniczą.

Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.

Oceny z odpowiedzi ustnych są wpisywane do dziennika lekcyjnego oraz do zeszytu przedmiotowego ucznia.

Prace domowe - mogą mieć formę pisemną lub ustną (polega ona na ustnym powtórzeniu i utrwaleniu treści poznanych na trzech ostatnich lekcjach).

Brak pracy domowej jest równoznaczne z nieprzygotowaniem do lekcji.

Praca w grupach, na lekcji – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

Aktywność na lekcji- aktywność na lekcji oceniana jest na bieżąco znakiem „+” lub „-„. Trzy znaki (+) równają się ocenie bdb. Trzy znaki (-) równoznaczne są z oceną ndst..

Prace długoterminowe – wykonywane są samodzielnie przez uczniów lub pod kierunkiem nauczyciela (np. albumy tematyczne, plakaty, zestawienia statystyczne, prace na określony temat, zielniki itd.) Za daną pracę uczeń może otrzymać ocenę lub znak „+” będzie to uzależnione od stopnia trudności danego zadania.

Przygotowanie do lekcji - uczeń ma obowiązek punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia przyrody; po zakończonej lekcji pozostawia ład i porządek. Na lekcje przyrody uczeń przynosi: podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy, atlas, przybory do pisania i inne potrzebne pomoce wskazane przez nauczyciela. Uczeń zobowiązany jest do przygotowania się do każdej lekcji

Zeszyt ćwiczeń - jest sprawdzany wyrywkowo pod względem poprawności merytorycznej wykonywanych ćwiczeń, systematyczności i staranności. Jeżeli podczas lekcji nie wypełniamy ćwiczeńówek do konkretnego tematu, uczeń uzupełnia temat jako zadanie domowe i utrwalenie lekcji.

Informowanie o ocenach

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów. Każda ocena jest jawna.

Sprawdziany nie są oddawane do domu ucznia; każdy uczeń ma możliwość zapoznania się ze swoim sprawdzianem, przeliczenia punktów na lekcji. Jeżeli rodzic zgłosi chęć zapoznania się z pracami swego dziecka, w ustalonym terminie nauczyciel udostępnia wgląd do nich.

O ocenie niedostatecznej półrocznej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (opiekunowie) w formie pisemnej.

Inne postanowienia

- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny dwa razy w semestrze , o ile zgłosi ten fakt przed lekcją , to nie ponosi żadnych konsekwencji. Nie dotyczy to jednak lekcji , na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę .

- W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych , które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją .

- Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.

- Za odmowę pracy na lekcji (nie wykonywanie poleceń nauczyciela) uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną .

- Za udział w konkursach uczeń może otrzymać ocenę cząstkową 6..

- Prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany) oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są na skalę procentową odpowiadającą skali ocen :

100% – ocena celująca (6)
99% - 91% -ocena bdb (5)
90% - 71% -ocena db (4)
70% -51% -ocena dst (3)
50% -33% -ocena dop (2)
32% -0% -ocena ndst (1)

Ogólne kryteria ocen z przyrody:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach: szkolnym i pozaszkolnym.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,
- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy.

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania poziomu koniecznego i podstawowego, ponadto podejmuje udane próby rozwiązywania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania z poziomu podstawowego i koniecznego,
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie przewidzianym podstawą programową wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć,
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, mapy, globusa,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Dla uczniów posiadających opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej kryteria oceniania są dostosowane do ich poziomu umiejętności i możliwości.

Małgorzata Parwa-Kowalczyk